

[Himmelstrup.]

dette forhold, på at liberalisere de rationeringsbestemmelser og andet, som har været en konsekvens også her i landet af gennemførelsen af de kvantitative importrestriktioner. Liberaliseringsbestrebelse på dette område blev indledet i sommeren 1949, og det fundamentale krav i disse bestræbelser er, at de varer, der tidligere var undergivet en rent kvantitativ importbegrænsning i henhold til bestemmelser, som her i landet findes i vareforsyningsloven, efterhånden skulle overføres på de såkaldte frilister, således at de kunne indføres i ubegrænset mængde.

Der er ingen grund for mig til at gå ind på enkeltheder med hensyn til dette system og de ønsker om dets liberalisering, som i denne henseende er udgået fra Marshallorganisationen i Paris i sommeren 1949, og som jo tager sigte på i løbet af kortere tid i forskellige etaper at gøre de væsentligste dele af vareimporten fri for de restriktioner, der er tale om her, idet man har delt varerne i tre kategorier: næringsmidler og foderstoffer, råstoffer og de såkaldte bearbejdede varer; de bestemmelser, som i denne henseende bliver taget med hensyn til overførelse af varer på friliste, bliver jo her i landet taget af handelsministeren. Denne form for liberalisering er altså ført frem til et vist punkt, og jeg føler mig ganske overbevist om, at den aldeles overvejende del af den danske befolkning vil give tilslutning, både til at liberaliseringsbestrebelse er ført frem til dette punkt, og også til at de skal føres videre. Det er om denne liberalisering, at den højtærede regering nu har erklæret, at den ikke mener at kunne føre den videre, men at den skal standses, en erklæring, der først fremkom fra den højtærede finansminister under slutningen af skattelovens behandling den 29. marts her i denne sal, og som senere er taget op — idet man yderligere har understreget vanskeligheden ved at føre denne form for liberalisering videre — af den højtærede minister hr. V. Buhl ved forelæggelsen af nationalbudgettet for 1950. Den begrundelse, der er givet, både af den højtærede finansminister og af den højtærede koordinationsminister, er den, at man i nationalbudgettet for 1950 har regnet med et underskud på betalingsbalancen for dette år på ca. 500 mill. kr., og det til trods for, at til at nedbringe dette underskud på betalingsbalancen har vi endnu i dette år en meget betydelig Marshallhjælp og desuden utvivlsomt gode produktionsforhold, navnlig ved den gode høst, som Danmark fik i 1949.

Jeg vil gerne først rejse det spørgsmål, hvad egentlig nationalbudgettet er for noget. Nu er der jo lige kommet et nyt, og vi har studeret det med megen interesse, fordi det slås op i pressen til noget særlig betydningsfuldt, og det afgiver jo også et udmærket godt diskussionsgrundlag i offentligheden. Det er for det første en beskrivelse — det er det nationalbudget, vi fik forelagt forleden dag, i højere grad end tidligere nationalbudgetter, både det for 1949 og det for 1948 — af det forløbne år, sat i forhold til de forventninger, den prognose, man i tidligere nationalbudgetter — i det foreliggende tilfælde altså nationalbudgettet for 1949 — har stillet op for dette års vedkommende, og når man læser det nu forelagte nationalbudget igennem, kan man ikke nægte, at det indeholder indrømmelser — det må det nødvendigvis gøre — af de fejlurderinger, som er sket, da man udarbejdede det foregående nationalbudget. Andre dele af nationalbudgettet tager sigte på fremtiden — det ligger allerede i ordet budget. Det er i virkeligheden for en meget stor del gætterier eller drømmerier om, hvordan fremtiden vil forme sig, og egentlig kan jeg ikke nægte, at jeg synes, det nationalbudget, vi fik forelagt forleden, i højere grad end tidligere angiver det økonomiske program, som ministeriet agter at følge. Det er en særdeles bekvem fremgangsmåde til at få forelagt, publiceret og skabt opmærksomhed om sit program, at man fremlægger dette nationalbudget, som jo er en offentlig publikation.

Det viste sig, at for 1949s vedkommende formede forholdene sig på væsentlige punkter anderledes, end det var forudset og forudsagt i nationalbudgettet for året. Det hænger væsentlig sammen med, at landbrugsproduktionen blev meget, meget større og landbrugseksporten langt, langt større, end man havde regnet med, da man opstillede nationalbudgettet for 1949, og det nedsatte underskuddet på betalingsbalancen med vistnok ca. 300 mill. kr. Man kunne måske derfor regne med, at lignende fejlurderinger, også med hensyn til landbrugsproduktionen, ville finde sted i indeværende år. Der er ikke tvivl om, at landbrugsproduktionen vil blive meget stor i 1950. Den gode høst, som vi i 1949 havde her i landet, kommer jo produktionsmæssigt væsentlig til anvendelse i 1950, og det kunne derfor også godt være, at det skøn, man har anstillet over betalingsbalancens underskud, ligesom tilfældet har været for 1949s vedkommende, vil blive væsentlig desavoueret.